

Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького
Навчально-науковий інститут економіки і права
Кафедра інтелектуальної власності та цивільно правових дисциплін

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ПРАВА ЛЮДИНИ У ПРАКТИЦІ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СУДУ З ПРАВ ЛЮДИНИ»

1. Загальна інформація про курс

Мова викладання	Курс викладається українською
Статус дисципліни	Обов'язкова
Викладачі	Іващенко Віктор Анатолійович, д.ю.н., доцент, доцент кафедри інтелектуальної власності та цивільно-правових дисциплін
Код класу /	bvanlk3b
Корпоративна пошта / E-mail:	vikvator777@vu.cdu.edu.ua
Затвердження та перегляд робочої навчальної програми	Розглянуто та затверджено на засіданні кафедри 29.08.2025, протокол № 01

2. Анотація до курсу

Дисципліна «Права людини у практиці Європейського суду з прав людини» вивчає підходи у трактуванні прав людини визначених у Конвенції. Змістом курсу є вивчення питань практики застосування положень Конвенції Європейським судом з прав людини.

3. Мета та цілі курсу

Метою викладання навчальної дисципліни «Права людини у практиці Європейського суду з прав людини» є ознайомлення студентів з практикою ЄСПЛ для поглиблення навичок з правозахисної діяльності.

Завданнями вивчення навчальної дисципліни «Права людини у практиці Європейського суду з прав людини». У результаті вивчення навчальної дисципліни студенти зможуть: знати і розуміти юридичну природу Конвенції і практики ЄСПЛ, природу прав людини і основоположних свобод на основі розуміння сутності змісту основного права; вміти аналізувати структуру прецедентного права ЄСПЛ.

Правильно тлумачити практику ЄСПЛ та складати юридичні висновки і звернення до ЄСПЛ на основі конкретних юридичних справ; орієнтуватися в сучасних підходах до розуміння законодавства; пропонувати підходи до вирішення актуальних проблем Національного законодавства на основі практики ЄСПЛ.:

4. Компетентності та очікувані результати навчання

Навчальна дисципліна «Права людини у практиці Європейського суду з прав людини» забезпечує формування компетентностей, передбачених освітньою програмою підготовки магістрів спеціальності D8 «Право».

Інтегральна компетентність: здатність розв'язувати задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері права.

Загальні компетентності:

- ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК3. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
- ЗК4. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
- ЗК6. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
- ЗК9. Здатність працювати в міжнародному контексті.

Фахові компетентності (*визначені стандартом та освітньою програмою компетентності, формування яких забезпечує ця навчальна дисципліна*)

- СК2. Здатність аналізувати та оцінювати вплив правової системи Європейського Союзу на правову систему України.
- СК3. Здатність аналізувати та оцінювати вплив Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, а також практики Європейського суду з прав людини на розвиток правової системи та правозастосування в Україні.
- СК4. Здатність оцінювати взаємодію міжнародного права та міжнародних правових систем з правовою системою України.
- СК6. Здатність обґрунтовувати та мотивувати правові рішення, давати розгорнуту юридичну аргументацію.
- СК9. Здатність застосовувати міждисциплінарний підхід в оцінці правових явищ та правозастосовній діяльності.
- СК10. Здатність ухвалювати рішення у ситуаціях, що вимагають системного, логічного та функціонального тлумачення норм права, а також розуміння особливостей практики їх застосування.
- СК13. Здатність доносити до фахівців і нефаківців у сфері права інформацію, ідеї, зміст проблем та характер оптимальних рішень з належною аргументацією.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми, **програмними результатами вивчення** дисципліни «Права людини у практиці Європейського суду з прав людини» є такі:

- РН 2. Співвідносити сучасну систему цивілізаційних цінностей з правовими цінностями, принципами та професійними етичними стандартами.

- РН 6. Обґрунтовано формулювати свою правову позицію, вміти опонувати, оцінювати докази та наводити переконливі аргументи.
- РН 7. Дискутувати зі складних правових проблем, пропонувати і обґрунтовувати варіанти їх розв'язання.
- РН 9. Генерувати нові ідеї та використовувати сучасні технології у наданні правничих послуг.
- РН 10. Аналізувати взаємодію міжнародного права та міжнародно-правових систем з правовою системою України на основі усвідомлення основних сучасних правових доктрин, цінностей та принципів функціонування права.
- РН 12. Проводити порівняльно-правовий аналіз окремих інститутів права різних правових систем, враховуючи взаємозв'язок правової системи України з правовими системами Ради Європи та Європейського Союзу.
- РН 15. Мати практичні навички розв'язання проблем, пов'язаних з реалізацією процесуальних функцій суб'єктів правозастосування.

5. Обсяг і характеристика курсу

Найменування показників	Характеристика навчального курсу	
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Освітній ступінь	магістр	магістр
Освітня програма, спеціальність	D8 Право, Приватне право та інтелектуальна власність	D8 Право, Приватне право та інтелектуальна власність
Рік навчання	1	1
Семестр вивчення	1	1
обов'язкова /вибіркова	обов'язкова	обов'язкова
Кількість кредитів ЄКТС	3	3
Загальний обсяг годин	90	90
Кількість годин навчальних занять	30	16
Лекційні заняття	14	8
Практичні заняття	0	0
Семінарські заняття	16	8
Лабораторні заняття	0	0
Самостійна та індивідуальна робота	60	74

Форма підсумкового контролю	залік	залік
-----------------------------	-------	-------

6. Пререквізити курсу

«Права людини у практиці Європейського суду з прав людини» тісно взаємопов'язана з іншими дисциплінами, що викладаються для студентів магістратури, зокрема з «Актуальними проблемами цивільного, господарського права та процесів», «Актуальними проблемами міжнародного приватного та публічного права: практика застосування», «Актуальними проблемами конституційного, адміністративного кримінального права та процесів». Зважаючи на наявність тісних зв'язків з іншими фундаментальними курсами, дисципліна «Права людини у практиці Європейського суду з прав людини» є невід'ємним компонентом основного блоку дисциплін ОПП магістр.

7. Технічне забезпечення

Вивчення курсу не потребує використання програмного забезпечення, крім загальноновживаних офісних програм, онлайн-сервісів, що забезпечують доступи до офіційних сайтів ЄСПЛ, Верховної Ради, Міністерства юстиції України та ін.

8. Політика курсу

Письмові роботи. Очікується, що студенти виконають декілька видів письмових робіт (есе, вирішення кейсів, підготовка презентацій). У випадку якщо студент не отримав протягом семестру необхідну кількість балів для допуску до заліку, він може виконати передбачені програмою завдання, узгодивши з викладачем терміни виконання.

Академічна доброчесність. Очікується, що роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших студентів можуть бути кваліфіковані як академічна недоброчесність. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її не зарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату.

Відвідування занять. Відвідання занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають усі лекції і семінарські заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися усі строків визначених для виконання усі видів письмових робіт, передбачених курсом.

9. Схема курсу

Тема, основні питання / завдання	Розподіл годин за темами та	Форми та методи проведення	Література . Ресурси в інтернеті	Завдання для самостійної роботи, год	Форма контролю, бали

	формам и занять (денна/з аочна)				
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ ПРО ЄСПЛ					
Лекція 1. Тема. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод. (загальна характеристика). 1. Рада Європи в системі захисту прав людини. 2. Еволюція принципів захисту прав людини та втілення їх у Європейські конвенції про захист прав людини і основних свобод. 3. Особливості інтерпретації Європейської конвенції про захист прав людини і основоположних свобод 1950 р. як правозахисного договору.	2 / 1	Лекція-візуалізація (з використанням презентації)	Основна: 1–7 Додаткова: 16-20, 22	Проаналізувати питання: 1. Які міжнародні механізми захисту прав людини Ви знаєте? 2. Які права захищає Конвенція? 3. Чи зобов'язані національні суди застосовувати Конвенцію? Всього: (3 /4 години)	
Лекція 2. Тема. Створення і компетенція Європейського Суду з прав людини. 1. Структура і організація ЄСПЛ. 2. Процедура розгляду справ ЄСПЛ	2 / 1	Лекція. Обговорення теоретичних питань у форматі дискусії	Основна: 1–5 Додаткова: 23-25	Проаналізувати питання: 1. Яким є склад Суду? 2. Як обираються судді? 3. Чи є судді насправді незалежними? 4. Чи засідають судді у справах щодо своїх держав? 5. Що таке Секретаріат Суду і як він працює? 6. Яким є бюджет Суду? Всього: (3/4 години)	
Лекція 3. Тема. Підстави та порядок звернення до ЄСПЛ. 1. Підстави звернення до Європейського суду з прав людини.	2 / 2	Лекція. Обговорення практичних питань у форматі дискусії	Основна: 1–8 Додаткова: 23-27	Проаналізувати питання: 1. Підстави звернення до Європейського суду з прав людини.	

2. Подача заяви до суду				2. Порядок звернення до ЄСПЛ. 3. Порядок провадження в ЄСПЛ. 4. Належність (прийнятність) звернення в ЄСПЛ. Рішення ЄСПЛ (правова природа, юридична структура рішення). Всього: (2/3 години)	
Лекція 4. Тема. Абсолютні права в практиці ЄСПЛ. 1. Стаття 1 Конвенції - Зобов'язання поважати права людини сфера та принципи застосування. 2. Право на життя (стаття 2 конвенції) сфера застосування єспл. 3. Заборона катування, нелюдського і такого, що принижує гідність, поводження і покарання (стаття 3 конвенції)	2	Лекція використанням методів проблемного навчання	3 Основна: 1–12 Додаткова: 1-4	Проаналізувати питання: 1. Види рішень ЄСПЛ. Зміст і значення окремої думки судді. 2. Зобов'язальна сила рішень ЄСПЛ. Особливості пілотних рішень ЄСПЛ. 3. Виконання рішення ЄСПЛ в Україні: заходи індивідуального характеру, заходи загального характеру, справедлива сатисфакція. 4. Особливості застосування положень ЄКПЛ та рішень ЄСПЛ Конституційним Судом та судами загальної юрисдикції. Всього: (2/3 години)	
Семінарське заняття 1. Тема. Європейська конвенція про захист прав людини та основоположних свобод. 1. Права людини та особливості еволюції системи їх правової регламентації	2 / 1	Вільна дискусія	Основна: 1–7 Додаткова: 16-20, 22	1. Підготувати усну доповідь відповідно до плану практичного заняття 2. Виконання завдань для самостійної роботи Всього: (2/4 години)	Опитування на семінарі, (0-5 балів). Завдання 1: 0-5 балів Завдання 2: 0-5 бали

2. Поняття міжнародно-правового механізму захисту прав людини. 3. Захист прав людини та основоположних свобод на рівні ООН 4. Європейська конвенція про захист прав людини та основоположних свобод: передумови прийняття, структура та її загальна характеристика 5. Європейська конвенція про захист прав людини та основоположних свобод: інтерпретація та її тлумачення.					До 10 балів.
Семінарське заняття 2. Тема. Створення і компетенція ЄСПЛ 1. Утворення та роль ЄСПЛ в системі забезпечення дотримання прав людини на регіональному рівні ЄС та Україна. 2. Характер діяльності та юрисдикція ЄСПЛ. 3. Порядок функціонування та структура ЄСПЛ 4. Секретаріат суду 5. Реформування ЄСПЛ	2 /1	Вільна дискусія Виконання завдань та їх обговорення	Основна: 1–5 Додаткова: 23-25	1.Підготувати презентацію для доповіді відповідно до плану практичного заняття (2 год.). 2.Виконання завдань для самостійної роботи (2 год.). Всього: (4/5 години)	Опитування на семінарі (0-5 балів) Завдання 1: 0-5 балів До 10 балів.
Семінарське заняття 3. Тема. Підстави та порядок звернення до ЄСПЛ.	2	Вільна дискусія Виконання задач та їх обговорення	Основна: 1–7 Додаткова: 1-4	1.Підготувати презентацію для доповіді відповідно до плану практичного заняття (2 год.). 2.Виконання завдань для самостійної роботи (2 год.).	Завдання до семінару: 0-5 балів.

1. Підстави звернення до Європейського суду з прав людини. 2. Порядок звернення до ЄСПЛ. 3. Порядок провадження в ЄСПЛ. 4. Належність (прийнятність) звернення в ЄСПЛ. 5. Рішення ЄСПЛ (правова природа, юридична структура рішення). 6. Справедлива сатисфакція (поняття і зміст).				Всього: (4/5 години)	Завдання практич: 0-5 балів. До 10 балів.
Семінарське заняття 4. Тема. Абсолютні права в практиці ЄСПЛ. 1. Стаття 2 – Право на життя (важливо проаналізувати зміст статті Конвенції, особливості тлумачення, навести приклади та провести аналіз мінімум 2 рішень ЄСПЛ щодо гарантованих ст. 2 Конвенції прав) Гонгадзе проти України – 08.02.2006, Юрій Ілларіонович Щокін проти України – 03.01.2014, Фещенко проти України – 14.10.2021, Пригунов та інші проти України - 22.04.2021, Прилуцький проти України – 26.05.2015	2 / 2	Вільна дискусія Виконання задач та їх обговорення	Основна: 1–7 Додаткова: 1-4	1.Підготувати презентацію для доповіді відповідно до плану практичного заняття (2 год.). 2.Виконання завдань для самостійної роботи (2 год.). Всього: (4/5 години).	Завдання до семінару: 0-5 балів. Завдання практичні: 0-5 балів. До 10 балів.

2. Стаття 3 – Заборона катування (важливо проаналізувати зміст статті Конвенції, особливості тлумачення, навести приклади та провести аналіз мінімум 2 рішень ЄСПЛ щодо гарантованих ст. 4 Конвенції прав) Антонюк проти України – 07.05.2020, Бойко та інші проти України – 17.06.2021, Іванко проти України – 05.03.2020.					
3. Стаття 4 – Заборона рабства та примусової праці (важливо проаналізувати зміст статті Конвенції, особливості тлумачення, навести приклади та провести аналіз мінімум 2 рішень ЄСПЛ щодо гарантованих ст. 4 Конвенції прав) (C.N. проти Сполученого Королівства, Stummer проти Австрії).					
Модульна контрольна робота		Практичні завдання	Основна: 1–14 Додаткова: 16-32	Повторити навчальний матеріал тем 1-3 (6/5 години).	10 балів
Всього балів за змістовим модулем 1					50
Всього годин за змістовим модулем 1	46 / 46				
Лекцій	8 / 4				
Семінарських занять	8 / 4				
Лабораторних занять	0				
Самостійна робота	30 / 38				
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. ПРАКТИКА ЄСПЛ					

Лекція 5. Тема. Статті 6, 8, 12 (тлумачення та практика ЄСПЛ). 1. Право на справедливий суд у контексті цивільних прав (особливості тлумачення). 2. Практика ЄСПЛ (Шлюб та сімейні відносини Ст.8, 12)	2 / 2	Лекція використанням методів проблемного навчання 3	Основна: 1–14 Додаткова: 16-32	Проаналізувати питання: 1. Право на свободу: обсяг і зміст, позитивні і негативні обов'язки держави. Взаємозв'язок статей 5 і 6 Конвенції. 2. Абсолютні права Конвенції: заборона катування, нелюдського поводження і рабства. 3. Поняття мінімального рівня жорстокості. 5. Сфера дії права на справедливий судовий розгляд (стаття 6 Конвенції). 6. Сутність змісту права на повагу приватного життя: обсяг і зміст захисту, негативні і позитивні обов'язки держави. 7. Структурні елементи права на повагу приватного життя. Право на самовизначення як особлива складова приватності особи. Всього: (3/4 години)	
Лекція 6. Тема. Питання свободи у практиці ЄСПЛ та їх трактування. 1. Право на свободу та особисту недоторканність (СТАТТЯ 5 КОНВЕНЦІЇ)	2 / 1	Лекція використанням методів проблемного навчання 3	Основна: 1–14 Додаткова: 16-32	Проаналізувати питання: 1. Свобода думки і совісті: обсяг і зміст захисту, свобода совісті і свобода віросповідання, розмежування віросповідання і релігії. 2. Свобода вираження поглядів – основні теорії 3. Обсяг і зміст захисту свободи вираження.	

2. Стаття 9 – Свобода думки, совісті і віросповідання та сфера її застосування. Свобода вираження поглядів (СТАТТЯ 10 КОНВЕНЦІЇ)				4. Обмеження свободи вираження поглядів 5. Свобода мирних зібрань: обсяг і зміст; позитивні і негативні обов'язки держави; значення і сфера дії; негативна свобода. 6. Основні критерії обмеження свободи мирних зібрань. Всього: (3/4 години).	
Лекція 7. Протокол 1. Право власності (ст. 1 Першого протоколу до Конвенції). 1. Загальна характеристика ст. 1 Протоколу 1. Конвенції. 2. Особливості статті 1 першого протоколу Концепція «майна» закріплена в ст. 1. 3. Стаття 2 – Право на освіту. 4. Стаття 3 – Право на вільні вибори	2 / 2	Лекція з використанням методів проблемного навчання	Основна: 1–14 Додаткова: 16-32	Проаналізувати питання: 1. Право на мирне володіння власністю (стаття 1 Протоколу № 1): обсяг і зміст; негативні і позитивні обов'язки держави. 2. Основні критерії обмеження права власності. Всього: (2/3 години).	
Семінарське заняття 5. Тема. Статті 6, 8, 12 (тлумачення та практика ЄСПЛ). 1. Право на повагу до приватного і семейного життя: особливості тлумачення та практика ЄСПЛ (важливо проаналізувати зміст статті конвенції, особливості тлумачення, навести приклади та провести аналіз мінімум 3 рішень ЄСПЛ щодо гарантованих ст. 8 Конвенції прав) (ВЛАСНИЙ АНАЛІЗ). 2. Стаття 12 – Право на шлюб. (важливо проаналізувати, особливості	2 / 1	Вільна дискусія Виконання завдань та їх обговорення	Основна: 3–12 Додаткова: 22-32	1. Підготувати презентацію для доповіді відповідно до плану практичного заняття (2 год.). 2. Виконання завдань для самостійної роботи (2 год.). Всього: (4/5 години).	Завдання до семінару: 0-5 балів. Завдання практичні: 0-5 балів. До 10 балів.

тлумачення, навести приклади та провести аналіз 2-3 рішень ЄСПЛ щодо гарантованих ст. 12 Конвенції прав) (ВЛАСНИЙ АНАЛІЗ). 3. Позови, щодо України стосовно порушень ст. 8, 12 Конвенції (Приклад та правовий аналіз рішення ЄСПЛ). (ВЛАСНИЙ АНАЛІЗ).					
Семінарське заняття 6. Тема. Питання свободи у практиці ЄСПЛ та їх трактування. 1. Ст. 9 – Свобода думки, совісті і віросповідання: особливості тлумачення та практика ЄСПЛ (важливо проаналізувати зміст статті конвенції, особливості тлумачення, навести приклади та провести аналіз мінімум 2 рішень ЄСПЛ щодо гарантованих ст. 9 Конвенції прав) (ВЛАСНИЙ АНАЛІЗ). 2. Стаття 10 – Свобода вираження поглядів. (важливо проаналізувати, особливості тлумачення, навести приклади та провести аналіз 2 рішень ЄСПЛ щодо гарантованих ст. 10 Конвенції прав) (ВЛАСНИЙ АНАЛІЗ). 3. Стаття 11 – Свобода зібрань та об'єднання: особливості тлумачення та практика ЄСПЛ (важливо проаналізувати зміст статті конвенції, особливості тлумачення, навести приклади та провести аналіз мінімум 2	2 / 1	Вільна дискусія Виконання завдань та їх обговорення	Основна: 1–14 Додаткова: 22-32.	1. Підготувати презентацію для доповіді відповідно до плану практичного заняття (2 год.). 2. Виконання завдань для самостійної роботи (2 год.). <i>Всього: (4/5 години).</i>	Завдання до семінару: 0-5 балів. Завдання практичні: 0-5 балів. До 10 балів.

рішень ЄСПЛ щодо гарантованих ст. 9 Конвенції прав) (ВЛАСНИЙ АНАЛІЗ). 4. Стаття 14 – Заборона дискримінації : особливості тлумачення та практика ЄСПЛ (важливо проаналізувати зміст статті конвенції, особливості тлумачення, навести приклади та провести аналіз мінімум 2 рішень ЄСПЛ щодо гарантованих ст. 9 Конвенції прав) (ВЛАСНИЙ АНАЛІЗ).					
Семінарське заняття 7. Тема. Протокол 1. Право власності (ст. 1 Першого протоколу до Конвенції). 1. Загальна характеристика ст. 1 Протоколу 1. Конвенції.: особливості тлумачення (важливо проаналізувати зміст статті 1. Протоколу 1, конвенції, особливості тлумачення, навести приклади та провести аналіз мінімум 2 рішень ЄСПЛ щодо гарантованих ст. 1 Протоколу прав) (ВЛАСНИЙ АНАЛІЗ). 2. Стаття 2 – Право на освіту. (важливо проаналізувати, особливості тлумачення, навести приклади та провести аналіз 2 рішень ЄСПЛ щодо гарантованих ст. 2 Протоколу прав) (ВЛАСНИЙ АНАЛІЗ). 3. Стаття 3 – Право на вільні вибори: особливості тлумачення та практика ЄСПЛ (важливо проаналізувати зміст статті конвенції,	2 / 1	Вільна дискусія Виконання завдань та їх обговорення	Основна: 1–14 Додаткова: 16-30	1.Підготувати презентацію для доповіді відповідно до плану практичного заняття (2 год.). 2.Виконання завдань для самостійної роботи (2 год.). Всього: (4/5 години).	Завдання до семінару: 0-5 балів. Завдання практичні: 0-5 балів. До 10 балів.

особливості тлумачення, навести приклади та провести аналіз мінімум 2 рішень ЄСПЛ щодо гарантованих ст. 3 Протоколу прав) (ВЛАСНИЙ АНАЛІЗ).					
Семінарське заняття 8. Тема. Практика виконання рішень ЄСПЛ в Україні. 1. Механізм виконання рішень ЄСПЛ в Україні (Проаналізувати механізм виконання рішень ЄСПЛ, його дієвість). 2. Проблеми виконання рішень ЄСПЛ. (вказати практику виконання, статистику) (ВЛАСНИЙ АНАЛІЗ). 3. Застосування практики ЄСПЛ українськими судами: (важливо проаналізувати практику та межі застосування рішень ЄСПЛ передусім у цивільному судочинстві) (ВЛАСНИЙ АНАЛІЗ).	2	Вільна дискусія Виконання завдань та їх обговорення	Основна: 1–14 Додаткова: 15-32	1. Підготувати презентацію для доповіді відповідно до плану практичного заняття (2 год.). 2. Виконання завдань для самостійної роботи (2 год.). Всього: (4/4 години).	Завдання до семінару: 0-5 балів. Завдання практичні: 0-5 балів. До 10 балів.
Модульна контрольна робота		Розгорнута відповідь на питання	Основна: 5–14 Додаткова: 16-32	Повторити навчальний матеріал тем 4-8 (6/6 години).	10 балів
Всього балів за змістовим модулем					50
Всього годин за змістовим модулем 2	44 / 44				
Лекцій	6 / 4				
Семінарських занять	8 / 4				

Лабораторних занять	0				
Самостійна робота	30 / 36				
Підсумковий контроль:					100

10. Система оцінювання та вимоги

Навчальні досягнення студентів оцінюються за 100-бальною шкалою Університету, чотирибальною шкалою (5 «відмінно», 4 «добре», 3 «задовільно», 2 «незадовільно»), і шкалою оцінок ЄКТС. На поточний контроль відводиться 100 балів.

Оцінювання поточної успішності студентів на окремих навчальних заняттях та за виконання завдань самостійної роботи визначається диференційовано, відповідно до рівня складності завдань, та встановлюється в межах від 0 до 10 балів.

Кількість балів за роботу з теоретичним матеріалом, на практичних заняттях залежить від дотримання таких вимог:

- своєчасність виконання навчальних завдань;
- повний обсяг їх виконання;
- якість виконання навчальних завдань;
- самостійність виконання;
- творчий підхід у виконанні завдань

Виконання модульних контрольних робіт, завдань самостійної роботи та індивідуальних завдань є обов'язковим. До їх виконання допускаються всі студенти. Студент, який не виконав поточних завдань, не підготувався до семінарських, отримує не отримує жодного бала. Поточну заборгованість, пов'язану з непідготовленістю або недостатньою підготовленістю до навчальних занять, студент повинен ліквідувати шляхом виконання у визначений термін завдань, передбачених програмою. За виконані завдання нараховуються від 0 до 10 балів.

Студенти, які за результатами поточного контролю набрали менше 60 балів, вважаються такими, що мають академічну заборгованість, ліквідація якої є обов'язковою.

11. Критерії оцінювання успішності навчання

1. Завданням **поточного контролю** є систематична перевірка розуміння та засвоєння програмного матеріалу шляхом усного та письмового опитування, аналіз виконання завдань індивідуальної та самостійної роботи, умінь самостійно опрацьовувати тексти, складання конспекту, написання есе та анотацій, здатності публічно, письмово чи в електронному форматі представляти певний матеріал та ін.

Критеріями оцінювання у ході поточного контролю є:

- а) під час поточної аудиторної роботи на лекційних та семінарських заняттях:

- активна участь у дискусіях та пропонованих формах роботи на лекційних та семінарських заняттях;
- доповнення та запитання на лекційних та семінарських заняттях.

б) при усних відповідях:

- повнота розкриття питання;
- логіка викладення, культура мовлення;
- впевненість, емоційність та аргументованість;
- використання основної та додаткової літератури (підручників, навчальних посібників, журналів, інших періодичних видань, інтернет-ресурсів тощо);

- аналітичні міркування, уміння робити порівняння, висновки.

в) при виконанні письмових завдань:

- повнота розкриття питання;
- цілісність, систематичність, логічна послідовність;
- підготовка матеріалу за допомогою комп'ютерної техніки, різних технічних засобів (плівок, слайдів, приладів, схем тощо).

г) при виконанні завдань для самостійної та індивідуальної роботи:

- повнота виконання завдання;
- творчість та самостійність виконання.

Модульна контрольна робота містить 5 завдань, кожне з яких оцінюється 2 бали.

Бали	Критерії оцінювання
2	Відповідь повністю відповідає на питання, демонструє глибоке розуміння матеріалу та здатність до аналізу. Відповідь містить чіткі та переконливі аргументи, підтримані прикладами або доказами.
1,5	Відповідь містить аргументацію та приклади, але може бути менш деталізованою або менш переконливою. Відповідь має загальну структуру, але може містити окремі помилки у висловлюванні або невдалі формулювання.
1	Відповідь має обмежену або нечітку аргументацію, студент при відповіді на питання допустив незначні помилки, які не вплинули на суть питання
0,5	Студент продемонстрував певне розуміння питання, але при відповіді допускає грубі помилки або не може виконати той чи інший етап розв'язування.

12. Додаткові завдання та активності здобувачів вищої освіти

- Студенти мають можливості опанування змістових елементів дисципліни в умовах неформальної освіти, які відповідають тематиці навчальної дисципліни та отримати відповідні сертифікати, визнання результатів здійснюється відповідно до встановлених заходів контролю (оцінювання) та в порядку затвердженому в нормативних документах університету.
- Деталізовані завдання для самостійної роботи розміщуються в Googl класі. Додаткові завдання та активності здобувачів вищої освіти визначено у методичних рекомендаціях з курсу.

13. Перелік питань /завдань для модульного контролю

1. Право на життя.
2. Право на свободу.
3. Заборона катувань, нелюдського поводження або покарання, що принижує гідність.
4. Заборона рабства і примусової праці.
5. Право на справедливий судовий розгляд.
6. Право на ефективний засіб правового захисту.
7. Право на повагу приватного життя.
8. Свобода думки, совісті і віросповідання.
9. Свобода вираження.
10. Свобода мирних зібрань та об'єднання.
11. Заборона дискримінації.
12. Створення ЄСПЛ.
13. Провадження в ЄСПЛ.
14. Структура ЄСПЛ.
15. Представництво в ЄСПЛ.
16. Секретаріат суду.
17. Велика палата ЄСПЛ.
18. Порядок звернення до ЄСПЛ.
19. Подача заяви до ЄСПЛ.
20. Формуляр заяви.
21. Прийнятність звернення.
22. Тлумачення Конвенції.
23. Справедлива сатисфакція.

24. Рішення ЄСПЛ.
25. Виконання рішень ЄСПЛ.

Список рекомендованої літератури / інтернет-ресурси / нормативні документи

Базові джерела

1. ЄВРОПЕЙСЬКИЙ СУД З ПРАВ ЛЮДИНИ Questions & Answers UKR https://www.echr.coe.int/Documents/Questions_Answers_UKR.pdf
2. Нотатка для заповнення формуляру заяви https://www.echr.coe.int/Documents/Application_Notes_UKR.pdf
3. HUDOC database <https://www.echr.coe.int/Pages/home.aspx?p=caselaw/HUDOC&c=>
4. Практичний посібник щодо прийнятності заяв/ Посібник можна завантажити за адресою:
https://www.echr.coe.int/Documents/Admissibility_guide_UKR.pdf
5. Рішення щодо України винесені ЄСПЛ <https://minjust.gov.ua/m/rishennya-schodo-ukraini-vineseni-evropeyskim-sudom-z-prav-lyudini>
6. (UKR) ECHR - Фільм про Європейський суд з прав людини (Ukrainian version) https://www.youtube.com/watch?v=VHL_sgXVHiE
7. Art 47 UKR - Найтипівіші помилки при заповненні формуляру заяви https://www.youtube.com/watch?v=IzI9e_IlwY4
8. European Convention on Human Rights https://www.echr.coe.int/Documents/Convention_UKR.pdf
9. European Court of Human Rights <https://www.echr.coe.int/Pages/home.aspx?p=home>
10. HUDOC database <https://www.echr.coe.int/Pages/home.aspx?p=caselaw/HUDOC&c=>
11. Ivani, O., Kuchuk, A., Orlova, O. Biotechnology as Factor for the Fourth Generation of Human Rights Formation. Journal of History Culture and Art Research. 2020. 9(1). 115-121.
12. Kuchuk, A.M., Serdiuk, L.M., Zavorodnia, Y.S. Modern law education in the context of natural understanding of law. The Asian International Journal of Life Sciences. 2019. 21 (2). 359-370.
13. Orlova, O. Kuchuk, A., Ivani, O. Business and Human Rights: Dialectics of Interaction. Advances in Economics, Business and Management Research. 2020. 129. 56-62.
14. Ulfstein, G., Ruud M., Føllesdal A. (2020) The European Convention on Human Rights and other parts of international law. The International Journal of Human Rights. 2020. 24 (7). 913-916.
15. ЄВРОПЕЙСЬКИЙ СУД З ПРАВ ЛЮДИНИ Questions & Answers UKR https://www.echr.coe.int/Documents/Questions_Answers_UKR.pdf

Додаткові джерела

16. Завгородній В.А. Вплив практики Європейського Суду з прав людини на різні сфери суспільного життя (теоретико-правовий аспект). Соціально-гуманітарні виміри правової держави: еволюційна парадигма. Дніпро: ДДУВС, 2019. С. 118-122.
17. Іващенко В.. Захист нематеріальних активів компаній в практиці Європейського суду з прав людини Прикарпатський юридичний вісник №2/2025 С.190-194.
18. Іващенко. В Кузьмінський О. Особливості тлумачення авторських прав у практиці Європейського суду з прав людини. Право і суспільство №2/2025. С.421-426.
19. Іващенко В. А., Кузьмінський О. О. Захист ділової репутації компанії та індивідуальної професійної діяльності у практиці Європейського суду з прав людини. Науковий вісник Ужгородського Національного Університету Серія ПРАВО. 2025 Випуск 88: частина 4. С. 66-70
20. Іващенко. В. Міжнародні стандарти охорони та захисту прав людини, їх імплементація у національне законодавство. Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Сер.: Юриспруденція. 2024. № 67. С. 4-7.
21. Іващенко В. Особливості тлумачення права інтелектуальної власності в розрізі права власності в практиці Європейського суду з прав людини. Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Сер.: Юриспруденція. 2024 № 68. С.131-134.
22. Ільков В.В. Практика Європейського суду з прав людини як джерело права у адміністративному судочинстві: загальні засади. Наше право. 2017. № 2. С. 83-89.
23. Караман І.В., Козіна В.В. Європейський суд з прав людини, Європейська конвенція з прав людини та індивідуальні заяви: перше знайомство. – К.: ВАІТЕ, 2015. – 136 с.
24. Кучук А.М. Практика Європейського суду з прав людини у контексті аксіологічного підходу. Практика Європейського суду з прав людини як джерело національного права: матеріали круглого столу Дніпро: Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ; Ліра ЛТД, 2017. С. 12-15.
25. Навчально-методичний посібник для тренерів навчального курсу для суддів «Застосування Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод та практики європейського суду з прав людини при здійсненні правосуддя». К.: ВАІТЕ, 2017. 192 с.
26. Нотатка для заповнення формуляру заяви https://www.echr.coe.int/Documents/Application_Notes_UKR.pdf
27. Практичний посібник щодо прийнятності заяв/ Посібник можна завантажити за адресою: https://www.echr.coe.int/Documents/Admissibility_guide_UKR.pdf
28. Рішення Конституційного Суду України у справі за конституційним поданням Верховного Суду України щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень статті 69 Кримінального кодексу України (справа про призначення судом більш м'якого покарання) № 15-рп/2004 від 2 листопада 2004 р. URL <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=v015p710-04>.

29. Рішення щодо України винисені ЕСПЛ <https://minjust.gov.ua/m/rishennya-schodo-ukraini-vineseni-evropeyskim-sudom-z-prav-lyudini>
30. Фулей Т.І. Застосування практики Європейського суду з прав людини при здійсненні правосуддя: Науково-методичний посібник для суддів. – 2-ге вид. випр., допов. – К., 2015. 208 с.
31. Розгон О. Тлумачення права власності з позиції Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод. Міжнародне право. 10/2016. С. 173-176. URL:<http://pgp-journal.kiev.ua/archive/2016/10/35.pdf>
32. Шуміло, Інса Анатоліївна. Міжнародна система захисту прав людини : навчальний посібник. Київ: ФОП Голембовська О.О. 168 с.